

UIT HET ZICHT

Door: Victor A.C. Remouchamps. Luitenant kolonel der Artillerie (b.d.) en
Charlef Brantz, Kolonel der Infanterie HVM (b.d.)
Militair en politiek analisten.
16 december 2018.

Inleiding

Het wordt met de dag duidelijker dat het Westen de ontwikkelingen en gebeurtenissen op de Krim en in het oosten van de Oekraïne onderschat en de politieke waarde van grootschalige operationele demonstraties en verplaatsing van militairen en materieel naar de oostelijke grens van het NATO verdragsgebied overschat. Militaire deskundigen beseffen terdege dat bij die verplaatsingen en het op de been brengen van 50.000 militairen zoals bij de oefening *Trident Juncture* het geval is geweest, geen sprake is van een gebundelde gevechtsgerede gevechtskracht. Door vredesbepalingen versterkt door interoperabiliteit en standaardisatie problemen kan in NATO verband geen doeltreffend grootschalig joint optreden in een vierdimensionaal raamwerk worden uitgevoerd, waardoor die militaire maatregelen een symbolisch karakter krijgen¹. Niet verrassend dat militaire deskundigen in het Kremlin (Rusland bezit daar blikken vol van) niet erg geschrokken zijn van die twee operationele NATO maatregelen en zij zich daarom niet erg hebben ingespannen om hun president te stoppen in zijn grenzenloze landhonger. Het tegenovergestelde is waar.

Gevechtskrachtstatus².

In de twee proxy republieken in de Donbas staan intussen twee legerkorpsen gereed om in voorkomend geval de strijd aan de Confrontatie lijn aan te gaan. De voormalige strijdgroeperingen van de twee republiekjes³ vormen het hart van die twee legerkorpsen en worden omringd door reguliere Russische eenheden⁴. Zij kunnen worden versterkt door *Follow on Forces* bestaande uit de Belgorod Legergroep, Donbas Legergroep en de Tavrya Legergroep⁵. Hoewel die aantallen materieel en personeel er imposant uitzien, blijft het de vraag in hoeverre die eenheden in staat zullen zijn om het complexe operationele optreden over een grote diepte waarin meerdere rivierovergangen zijn opgenomen, met succes en in de gewenste tijdruimte criteria kan uitvoeren.

De SS-N-30 (3M-14 Kalibr) is een Russische Land Attack cruise missile (LACM). Het wapensysteem heeft een bereik tussen de 1500 en 2500 kilometer

Ball, kustartilleriesysteem

Bastion, kustartilleriesysteem

Pantsir-S Mobiel luchtverdedigingsysteem uitgerust met snelvuurkanonnen en geleide wapens

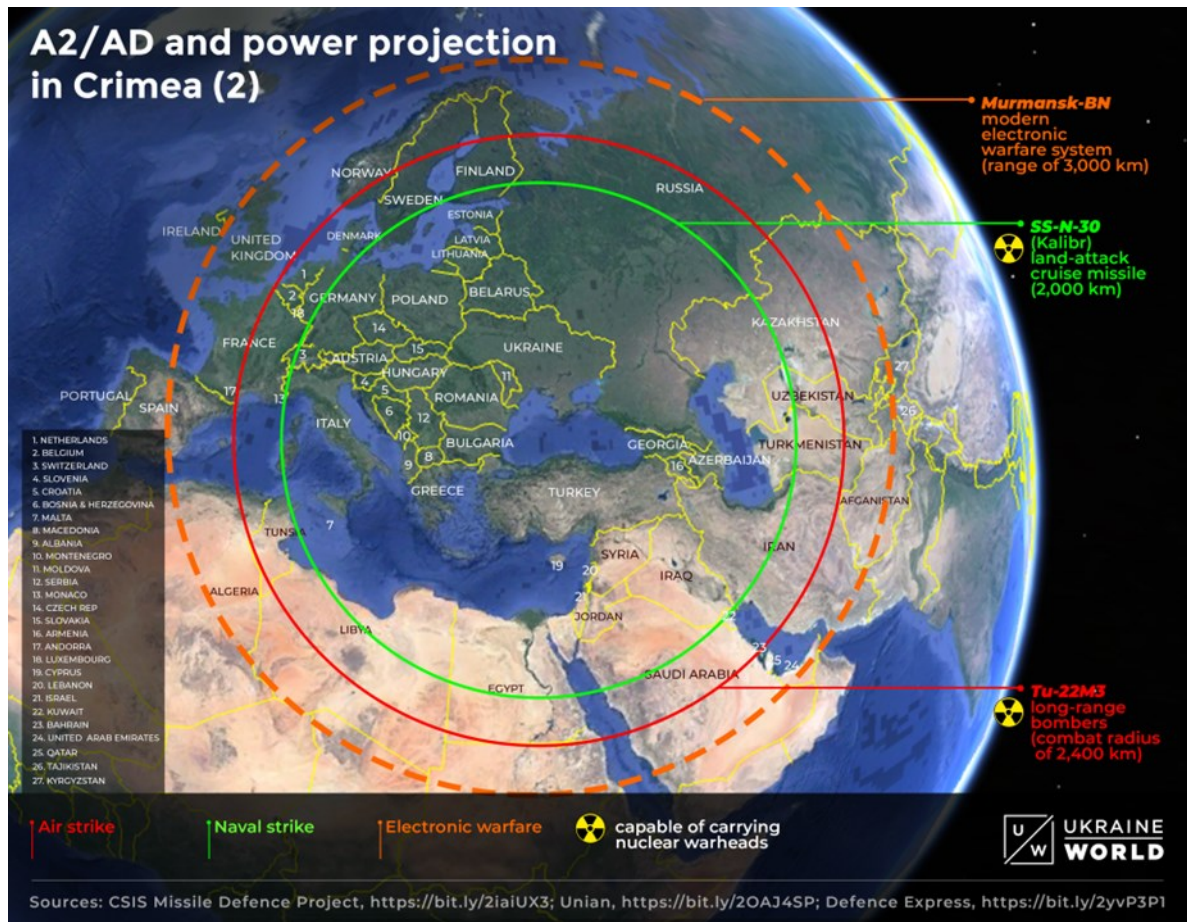
Iskander, afhankelijk van de versie een bereik tot 2000 kilometer

Vanzelfsprekend heeft Moskou ook op de Krim niet stilgezeten. Sinds de Russische “annexatie” zijn er voortdurend militaire middelen op het schiereiland gestationeerd om de druk op de Oekraïne te verhogen. NATO inlichtingendiensten hebben bevestigd dat

twee Iskander eenheden zijn ontplooid die kunnen worden bewapend met een kernwapenkop van maximaal 50 kiloton. Alle Oost-Europese en een aantal West-Europese landen kunnen worden bereikt. Op 29 november constateerden die NATO inlichtingenbronnen ook dat Moskou het aantal mobiele luchtdoelartillerie systemen van het Type *Pantsir-S* op de Krim heeft aangevuld. Het luchtruim boven het schiereiland kan compleet dichtgegooid worden. De ontplooiing van de Iskander eenheden zijn schendingen van de INF⁶ overeenkomst en de USA heeft zich na de identificatie van meerdere kruisraket eenheden met een afstandbereik verder dan 500 kilometer, uit die overeenkomst teruggetrokken. De laatste gevechtskracht aanvullingen over de brug van Kertch dwongen Kyiv ertoe om de Staat van Beleg tijdelijk in de tien meest zuidelijke gelegen provincies af te kondigen.

Naast de versterkingen die vanuit het MDZ naar de Krim zijn gestuurd, is de Zwarte Zee Vloot aangevuld met torpedobootjagers en onderzeeërs uitgerust met nucleaire *Kalibr* geleide wapen systemen. Volgens de officiële documenten is het afstandsbereik van dit raket systeem 300 kilometer, maar wapendeskundigen veronderstellen dat de SSN-30A die als opvolger van de Kalibr wordt gezien een afstandbereik heeft van 1500 tot 2500 kilometer. Dat die veronderstelling zeker geen *klaas vaak* verhaal is, blijkt uit de beschietingen van Syrische doelen vanuit de Kaspische Zee regio⁷. Het Oekraïense Ministerie van Defensie maakte onlangs ook bekend dat Rusland in de Zee van Azov 29 anti-schip geleide wapens van het Type *Bastion*⁸ en *Bal*⁹ heeft ontplooid. Op het Russische vasteland in directe omgeving van de Zee van Azov zijn 150 jachtvliegtuigen, 62 gevechtshelicopters en 6 elektronische waarschuwingradarsystemen om niet-Russische luchtplatformen te kunnen onderscheppen, gestationeerd.

Die luchtcomponent kan vanuit luchtmachtbasis Dzankoi in de MDZ versterkt worden met SU27 en SU 30 platformen en een helikopter regiment.

Zoals uit de bovenstaande schets vastgesteld kan worden kan Moskou met raketssystemen die op de Krim en in de Zwarte Zee/Zee van Azov regio ontplooid zijn, vrijwel geheel Europa, het Midden Oosten en een deel van Noord Afrika te bedreigen. De Russische gevechtskracht opwaardering in de Donbas regio, op de Krim, in de Zee van Azov en Zwarte Zee dwingt Kyiv om met de steun van een geselecteerde groep westerse landen mee te gaan in die concurrentiestrijd.

De voortdurende aanvullingen van de vierdimensionale gevechtskracht in de genoemde regio's is niet alleen bedoeld om de druk op de Oekraïne hoog te houden, maar ook om het westen te duiden op de onomkeerbaarheid van de Russische status van de Krim, Donbas en de Zee van Azov regio. Gelet op de politieke besluiten die in Brussel onlangs genomen zijn, heeft het er alle schijn van dat het Westen zich heeft verzoend met die status veranderingen van de genoemde regio's om een gewapend treffen met Russische gevechtskracht uit de weg te gaan. Tijdens de laatste vergadering van de NATO werd een resolutie

aangenomen die de versterkingen op de Krim en Zee van Azov regio bevestigden, maar aanvullende maatregelen door NATO lidstaten bleven m.u.v. Litouwen uit. Dat laatste lid breidde onmiddellijk haar sanctielijst uit met de namen van een aantal Russen. Het Europese Parlement, geprikkeld door de Russische agressie in de Zee van Azov op 12 december nam een resolutie¹⁰ (433 voor, 105 tegen en 30 onthoudingen) om met onmiddellijke ingang de bouw aan de Nord Stream II te stoppen¹¹.

Het oorlogsspook klopt aan de deur.

De gevechtskracht ontwikkelingen in de genoemde regio's nemen zulke vormen aan dat een politieke oplossing steeds verder uit het zich verdwijnt en een militaire oplossing op de deur klopt.

Het financiële instrument lijkt het enige doeltreffende middel om Poetin pijn te doen. Dat

betekent in concreto uitbreiding en intensivering van het sanctiepakket dat in het nabije verleden er onder meer de oorzaak is geweest dat het moderniseringsprogramma voor de Russische Zwarte Zee vloot. Bouw van nieuwe oppervlakteschepen moest (tijdelijk) worden gestopt omdat Oekraïense en Duitse machines bestemd voor drie nieuw geleide wapen fregatten en drie nieuwe korvetten niet meer geleverd konden worden. Verscherping van het sanctie pakket en een intensieve controle op de naleving daarvan kunnen modernisering en gevechtskracht verbeteringen van de Russische strijdmacht vertragen en zelfs stoppen¹².

“it is essential to deprive Putin of opportunities to threaten force against the U.S., its NATO allies and partner states like Ukraine. It is our strategic imperative to bring home the costs of this war to Putin, his entourage and the Russian people. Therefore the Western response must not be proportionate. Instead, the punishment must visibly exceed the crime to deter Russia from similar operations in the future.”

Die krachtige tekst rolde onlangs uit de mond van Stephen Blanc, Ph D, van de Amerikaanse Raad voor buitenlandse Zaken het NATO HQ. Krachtige tekst die om een krachtig politiek signaal schreeuwt. Gezien de gevechtskracht verhoudingen in de genoemde regio's is het onwaarschijnlijk dat het westen een confrontatie met Poetin wil en kan aangaan. Maar het sanctie beleid is nog steeds een troefkaart om Ruslands agressie in te dammen en dat zal rap moeten gebeuren. Voorkomen moet worden dat in een van de volgende artikelen de operationele optie moet belichten.

¹ De vraag blijft in hoeverre Rusland daartoe in staat is. ZAPAD 2017 heeft door het demonstratieve karakter van het offensieve optreden op meerdere oefeningsterreinen rondom Sint Petersburg, op die vraag geen antwoord gegeven.

² Zie artikelen "*Het Sprookje van Moskou*" en "*Setting the Scene*".

³ 1ste DPR legerkorps: 18.900 personeel, 320MBT's, 600 ACV's, 280 stuks Art, 130 stuks MLRS. het 2de LPR Legerkorps: 10.300 personeel, 155 MBT's, 300 ACV's, 110 Artillerie, 40x MLRS.

⁴ Reguliere Russische troepen: 33400 personeel, 450 MBT's, 950 ACV's 370 Artillerie, 90 MLRS

⁵ Reserve van het MDZ gesitueerd rond Rostov aan de Don met als secundaire opdracht het versterken van de eenheden op het bezette Krim schiereiland.

⁶ De *Intermediate-Range Nuclear Forces Treaty* die in 1988 tussen de Verenigde Staten en de Sovjet Unie is gesloten

⁷ Een fregat van het type *Gepard* en drie *Buyan* corvetten van de Kaspische Zeevloot vuurden 26 stuks Kalibr-N raketten af op elf doelen.

⁸ Bastion K-300P *Bastion-P*. NATO benaming; SS-C-5 *Stooge*.

⁹ Het Bal-E Kust artilleriesysteem is uitgerust met Kh-35E (Kh-35UE) kruisraketten. Het is ontwikkeld om oppervlakteschepen te bestrijden. Kan net als de Bastion K-300P worden uitgerust met nucleaire koppen.

¹⁰ *MEPs strongly condemn Russia's recent aggression against Ukraine on 25 November in the Kerch Strait and demand the immediate and unconditional release of all Ukrainian vessels and sailors. They are seriously concerned that the tension may constitute a creeping attempt to annex Ukraine's sovereign rights in the Sea of Azov. Russia, therefore, has to guarantee the freedom of navigation through the Kerch Strait and in the Sea of Azov. The resolution calls on the EU and its member states to introduce targeted sanctions against Russia if the Ukrainian servicemen are not released and if there is any further military escalation,"*

¹¹ Merkel verklaarde echter dat het project een regulier handelsproject is zonder militaire consequenties.

¹² De bouw van verder geplande geleide wapenfregatten van het type *Shtorm* kan gefrustreerd worden evenals de geplande bouw van *hovercrafts* van het type *Zubr* die in staat zouden zijn om drie tanks en een laadgewicht van 150 ton of 10 ACV's te dragen.